

UPPSALA PONNYKLUBB

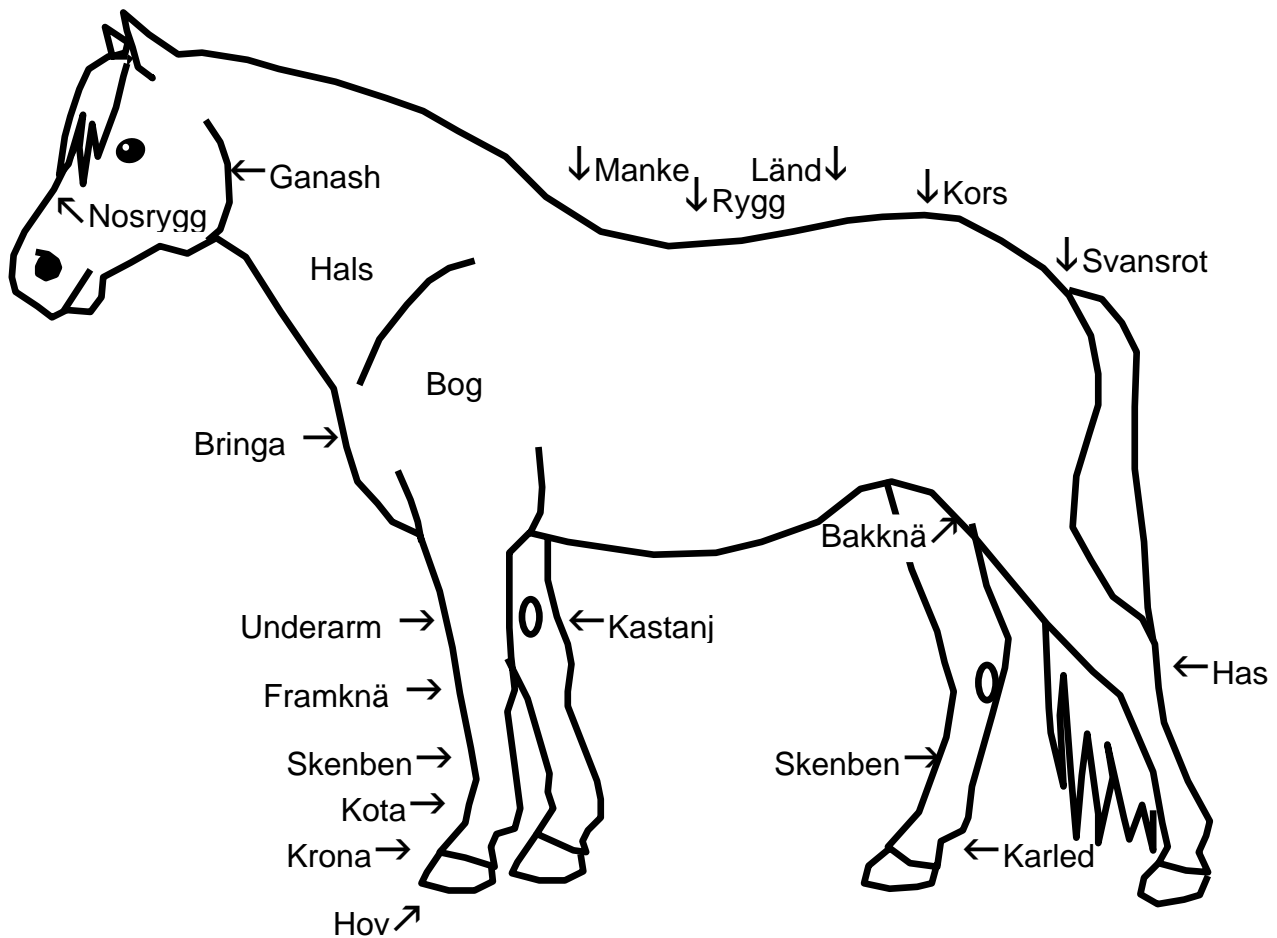
TEORI

För Ryttarmärke 1

© Ulrika Pernler

HÄSTENS DELAR

© Ulrika Pernler

Så här är hästar:

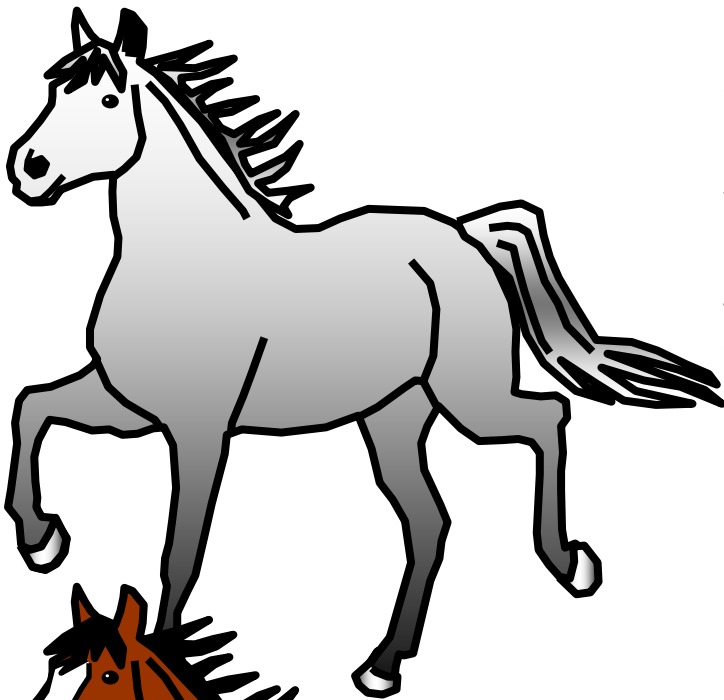
Hästen **hör** mycket bra. Därför får du inte skrika och springa i stallet. Tala som när du pratar och gå lugnt.

Hästar trivs **tillsammans i en flock**. De vill inte vara ensamma. Därför kan det ibland vara svårt att rida eller leda hästen bort från stallkamraterna.

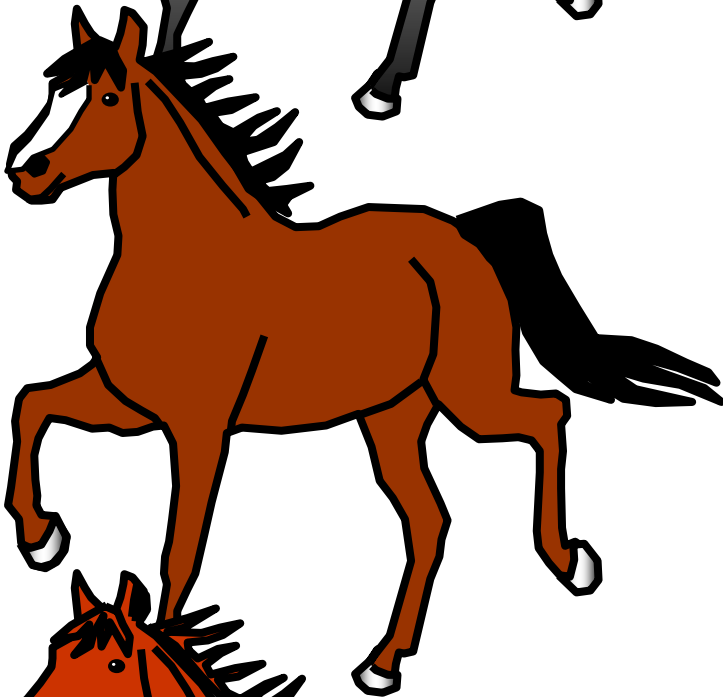
Hästar känner sig **trygga** om allting är som vanligt. Det som är nytt och annorlunda är otäckt. Till dess man har hunnit vänja sig.

Om hästen blir **rädd** försöker den att springa ifrån det otäcka. Går det inte kanske den sparkar för att försvara sig. Därför måste du vara noga med att alltid tala om för hästen att du kommer. Både när det är i stallet och på andra platser.

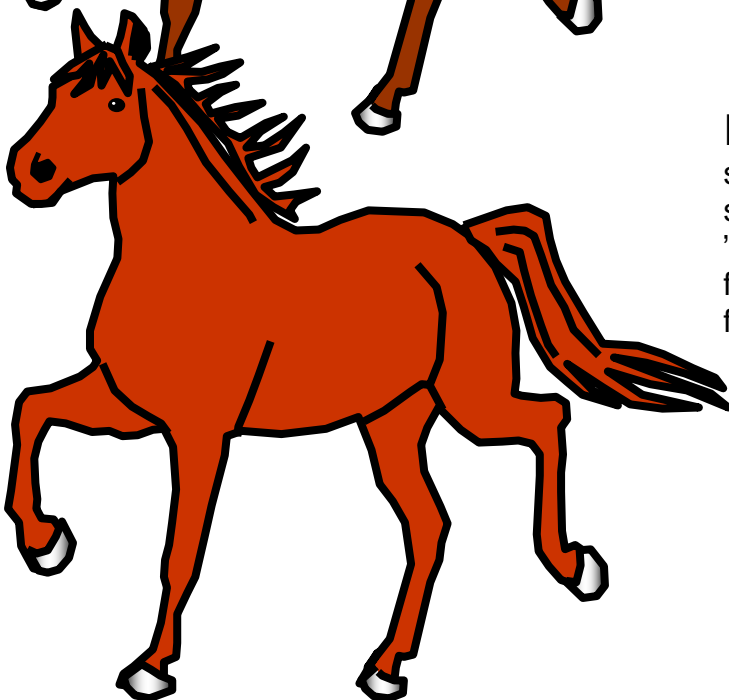
HÄSTENS FÄRGER

SKIMMEL: Skimmeln föds ofta mörk och blir ljusare med åren, "avbelkbar". Efter ett tag är den grå med vit man och svans och till slut kan den vara alldeles vit. Det finns också brun eller rödskimmel som då har inslag av bruna eller röda hår. En "konstant" skimmel behåller den färg den föds med hela livet. Det finns också hästar som föds vita med stålgrå ögon. De kallas Albinos.

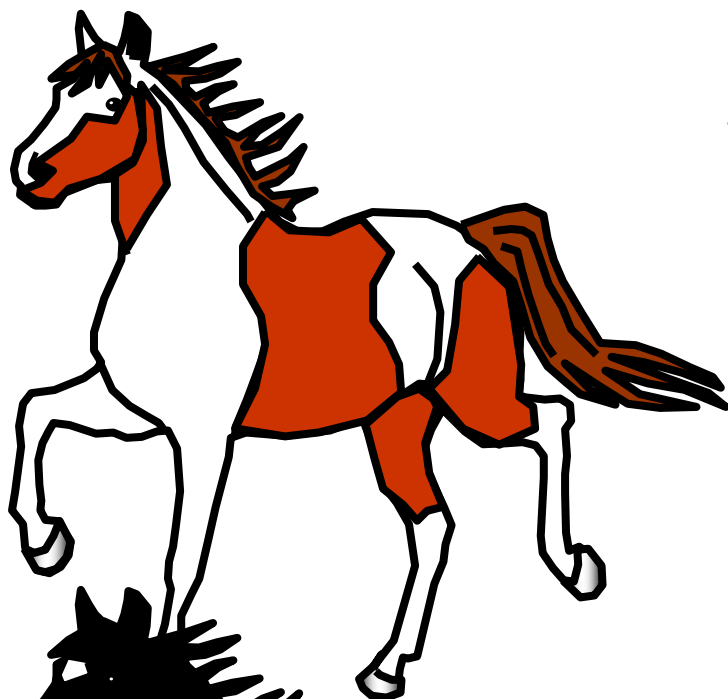

BRUN: En brun häst har någon nyans av brun färg på sina täckhår (på kroppen) medans skyddshåren (man och svans) är svarta. En mörkbrun häst kan vara så mörk att den nästan ser svart ut.

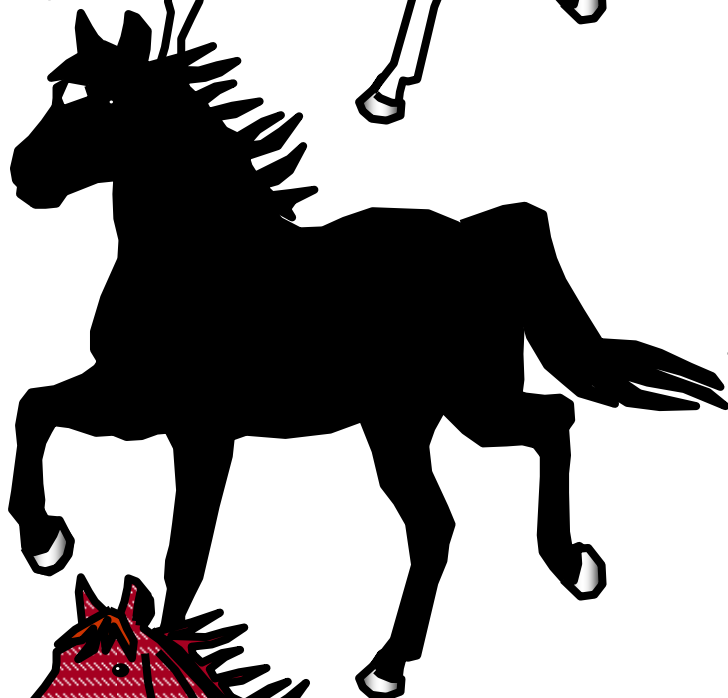

FUX: En fux är en häst som har samma färg på täckhår som på skyddshår. Det finns mörka fuxar "svettfux" och ljusa fuxar. De ljusa fuxarna kan ibland ha en nyans ljusare färg i man och svans.

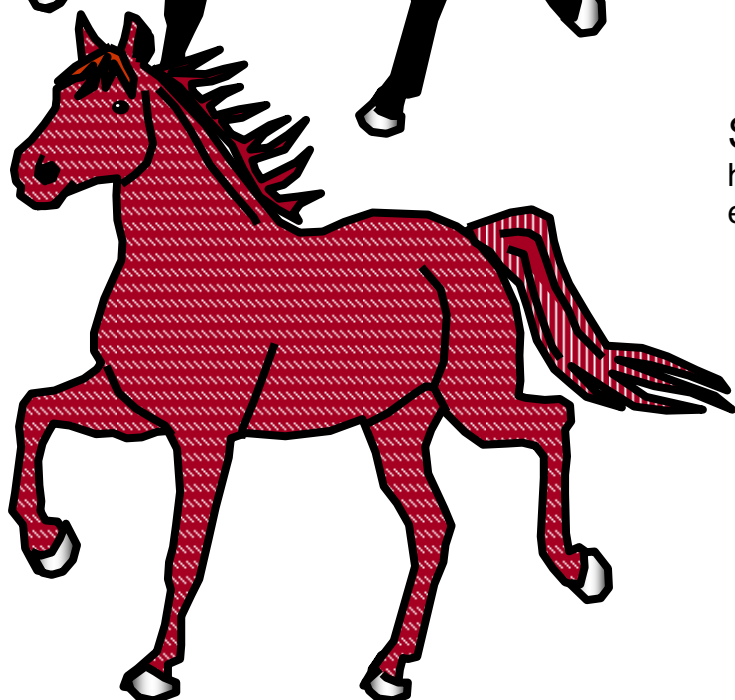
HÄSTENS FÄRGER

SKÄCK: En häst som har inslag av stora mörka fläckar på ljus botten kallas för skäck. Fläckarnas storlek och placering varierar mellan olika hästar. En häst kan vara till exempel brunskäck eller rödskäck.

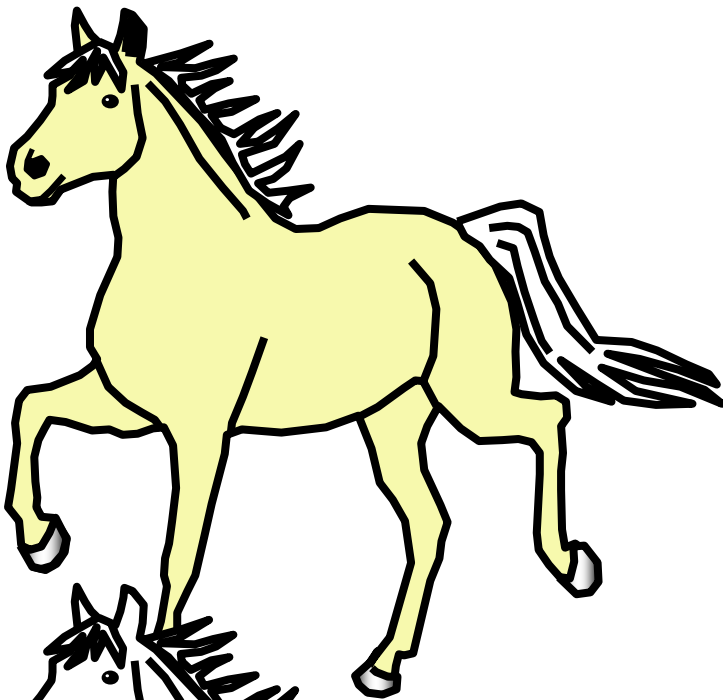

RAPP (SVART): Helt svarta hästar är mycket ovanliga. Ofta då man tror att en häst är svart är den istället mörkt, mörkt brun. En rapp ska ha svarta täck- och skyddshår utan inslag av andra färger.

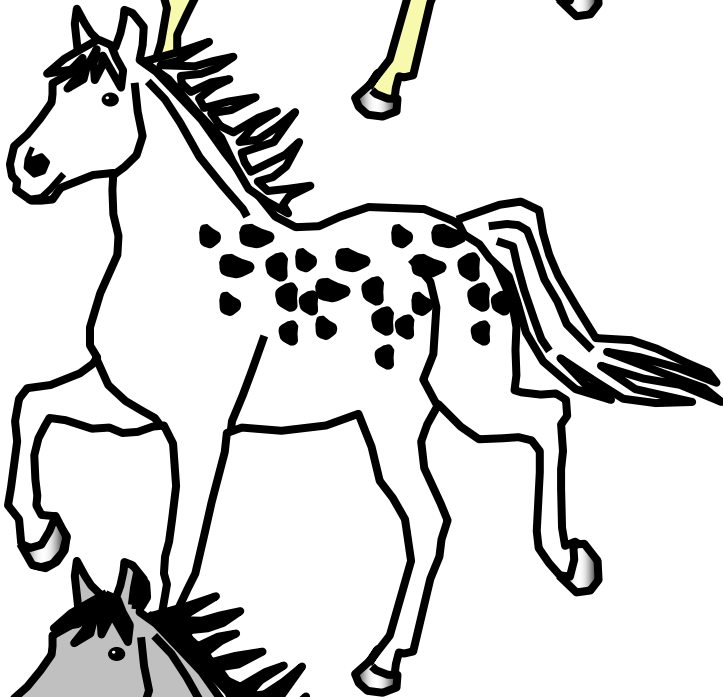

STICKELHÅRIG: En stickelhårig häst bär inslag av ljusa hår instuckna på en mörkare botten.

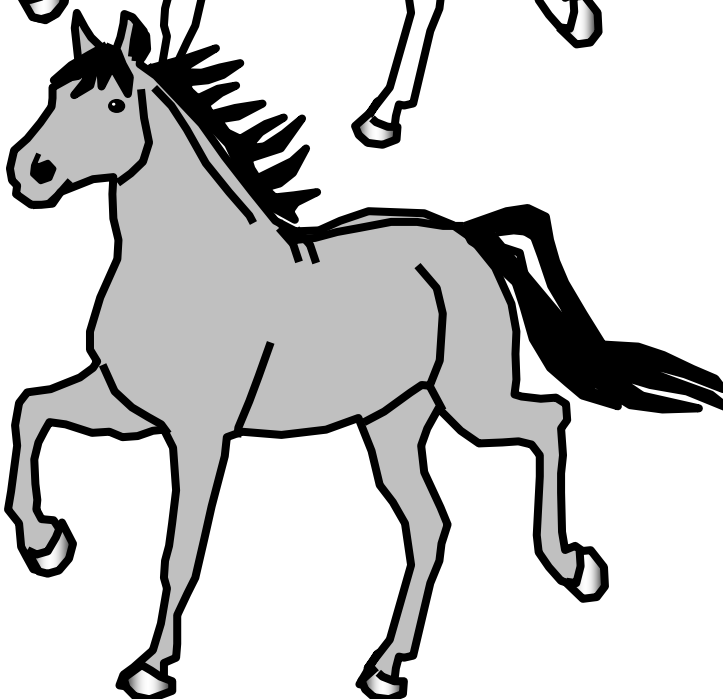
HÄSTENS FÄRGER

ISABELL: En häst med gul hårrem och vit man och svans kallas för isabelfärgad. Det är en halvalbinistisk färg och hästen saknar helt anlag för svarta hår.

TIGRERAD: Tigrerade hästar har mindre fläckar av färgade hår på vit botten eller vita fläckar på färgad botten. Storlek och täthet varierar i färg beroende på täckharens fläckar.

BLACK: Alla blacka hästar har en ål (svart rand från mankammen till svansen över ryggen), grepp (en mörk strimma på var sin sida om manken) och zebratecken på benen (mörka tvärgående ränder). Fjordhästen är ett bra exempel på en brunblack häst. Den vanligaste blackfärgen fjordingar har är ljusbrunblack. Musblacken har askgrå täckhår med svarta skyddshår och hovar. Rödblacken har rödbruna täckhår och mörkbruna skyddshår.

HUVUDETS TECKEN

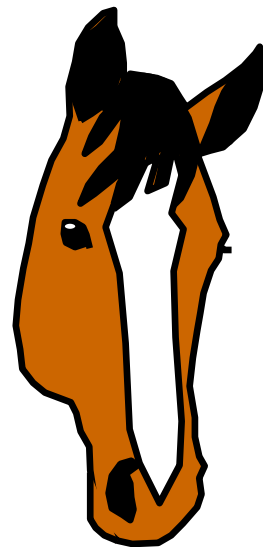
Vita hår
i pannan

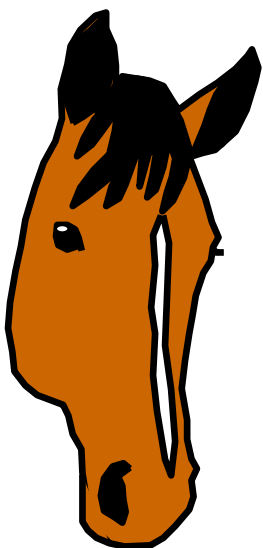
Stjärn
Snopp (vitt på
överläppen)

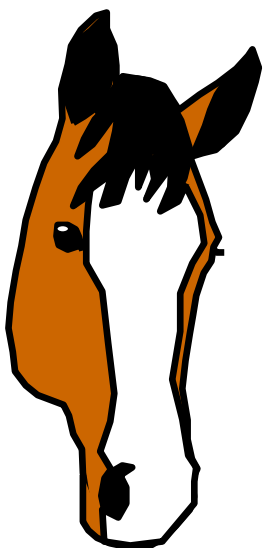
Skjuten stjärn

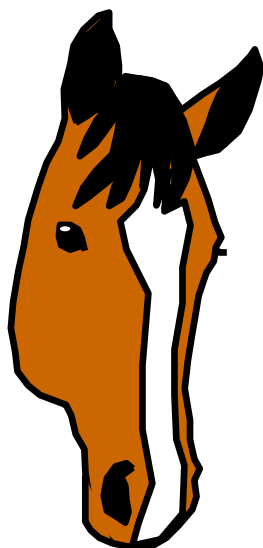
Bläs

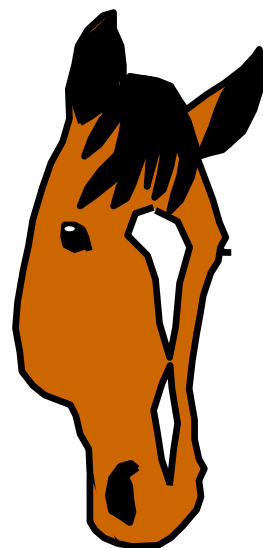
Strimbläs

Lykta

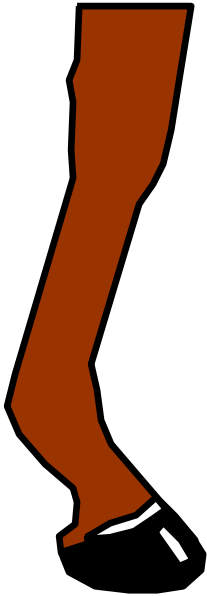

Genomgående
bläs

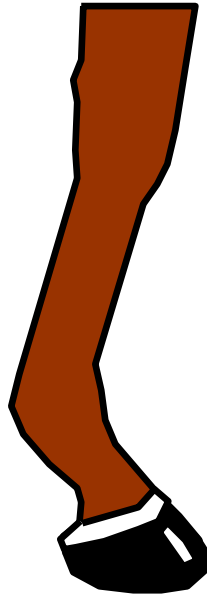

Bruten bläs

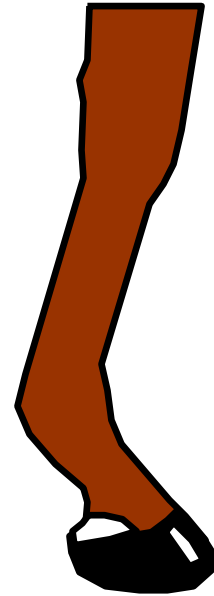
BENENS TECKEN

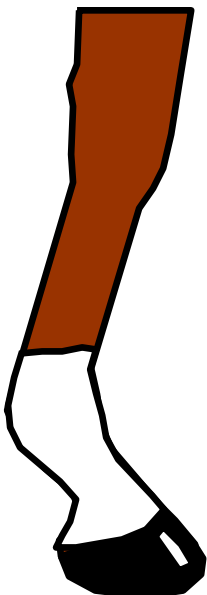
Vit kronrand

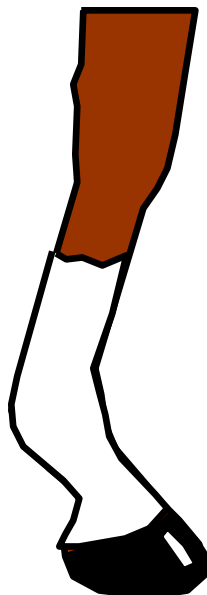
Vit krona

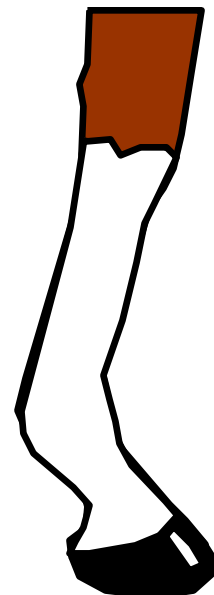
Vit ball

Vit kota

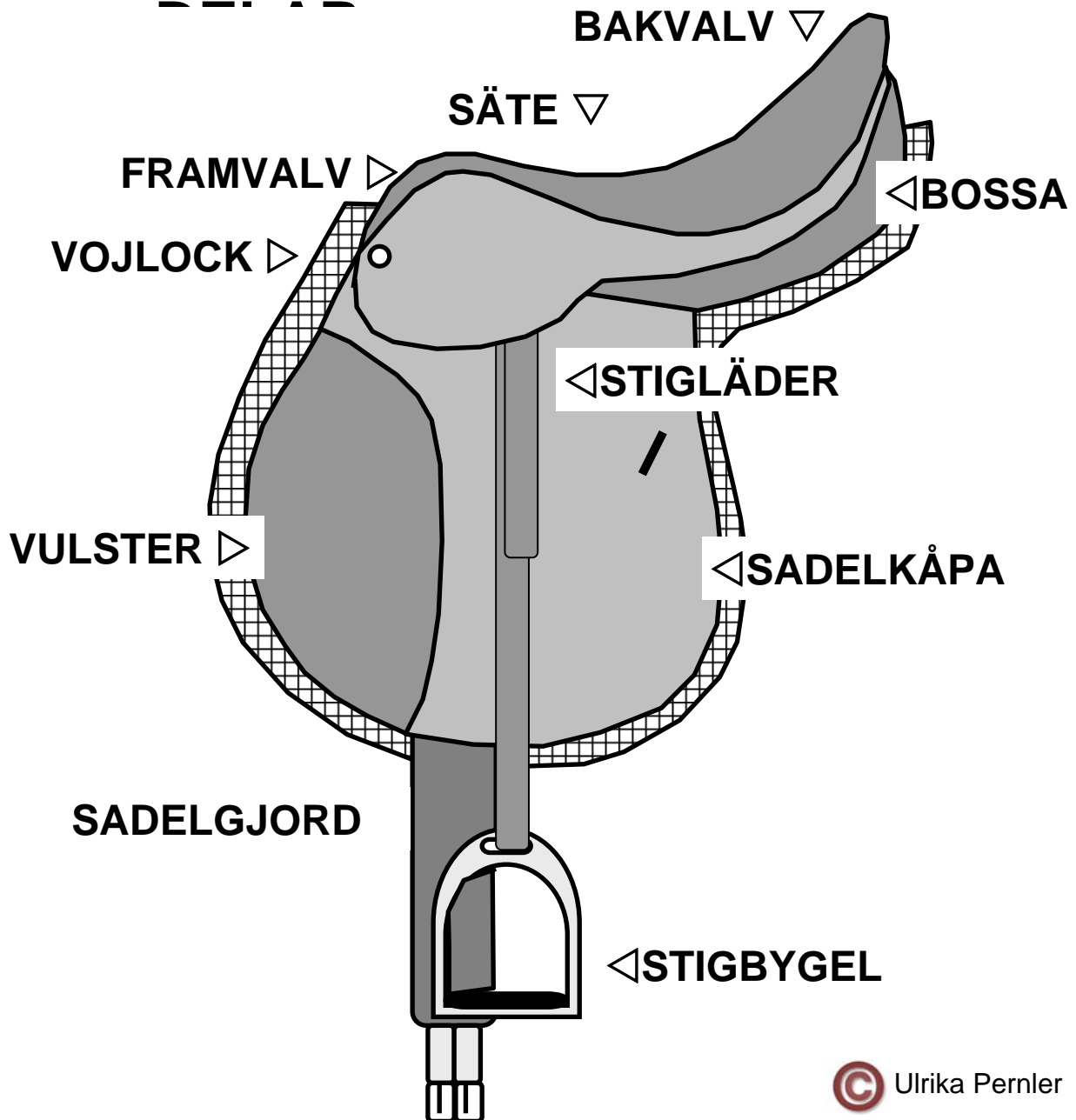

Vit halvstrumpa

Vit helstrumpa

SADELNS

© Ulrika Pernler

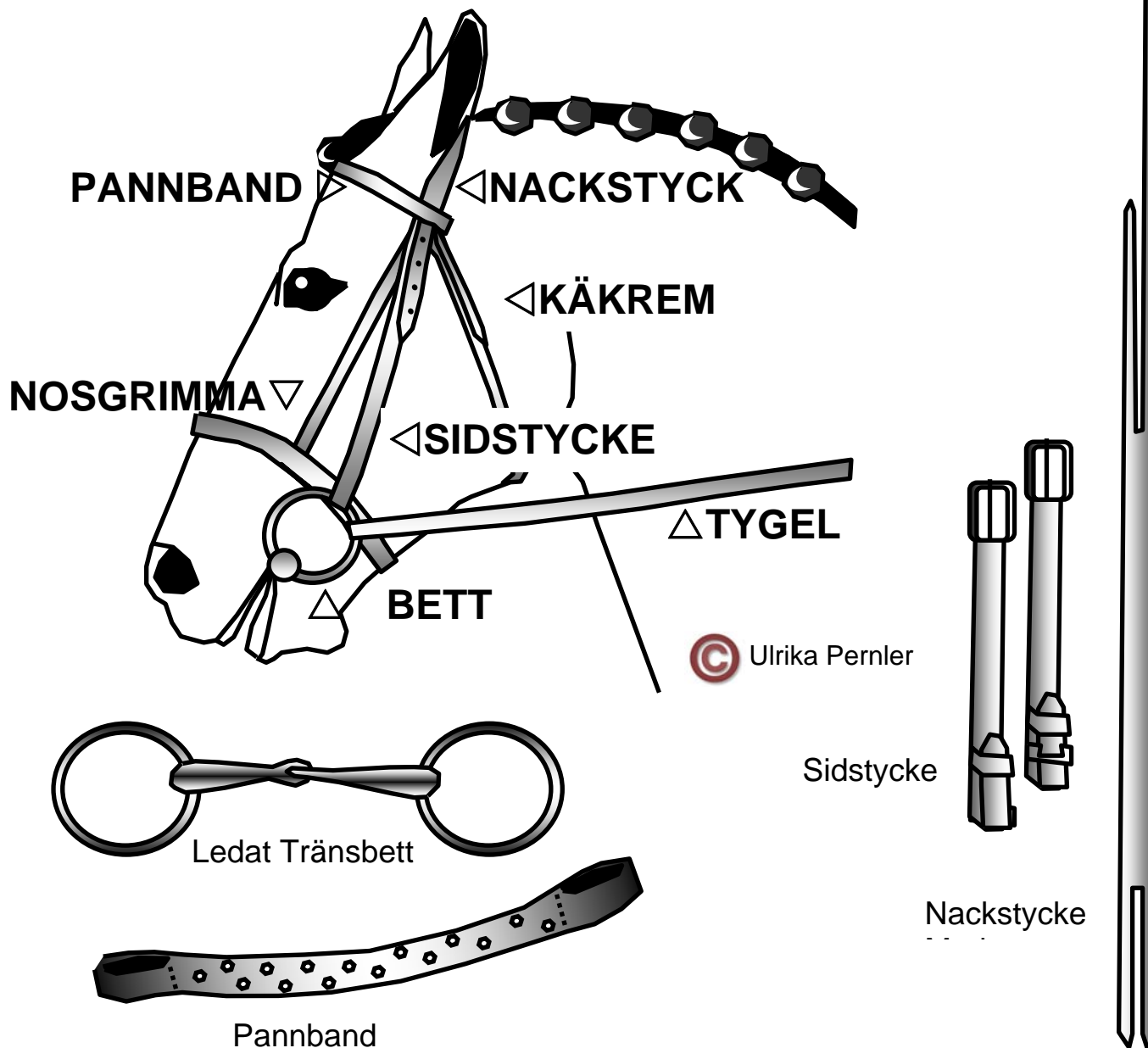
Sadeln kan vara antingen av läder eller syntetiskt material. Det finns olika sadlar för olika ändamål. De vanligaste sadlarna är allroundsadel, dressyrsadel och hopsadel. Sen finns det sadlar för annan ridning också som western, islandshäst, kapplöpning med mera. Det viktigaste med sadeln är att den ska hjälpa ryttaren att sitta rätt. Den ska vara bekväm och ge stöd åt skänkeln.

Under sadeln ska det ligga en **voylock** eller ett **schabrak**. Voylocken är skuren efter sadeln medans schabraket är fyrkantigt och ser ut lite som en filt.

Voylocken skyddar sadeln mot hästhår, stöv och svett. Den fördelas också trycket från sadeln över en större del av hästens rygg.

Sadelgjorden håller sadeln på plats, och spänns åt runt hästens buk. Stigbyglarna är ryttarens fotstöd. Dom ska sitta på fotbladet där foten är som bredast. Kom ihåg att trampa ner hälen!

TRÄNSETS DELAR

Tränset eller som det också heter; huvudlaget består av många olika delar. Det går att spänna isär så att man kan avpassa storleken efter hästens huvud.

I munnen sitter **bettet**. Det finns olika sorters brett beroende på hur hästen ser ut i sin mun och hur den fungerar när man rider. Det vanligaste brettet är ledat tränsbett som på bilden ovan.

Nosgrimman sitter runt hästens nos och finns också i flera olika modeller. Den engelska nosgrimman spänns innanför sidstyckena. Och ser ut som på bilden ovan. Det finns också remontgrimman som spänns nedanför brettet och aachen-grimman som ser ut som den engelska men som även har en tunn nosrem som spänns nedanför brettet. Du ska få in två fingrar mellan hästens käke och nosgrimman. Då vet du att den sitter lagom hårt.

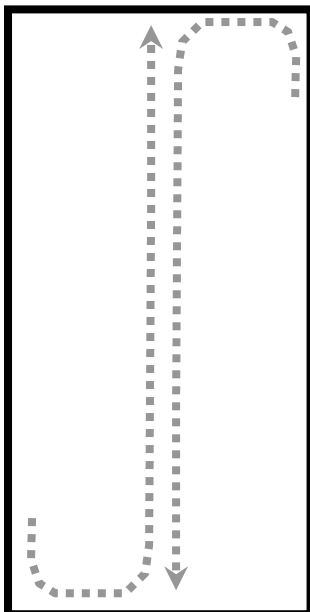
Käkremmen ska spännas så du får in en knuten näve mellan ganashen och remmen.

Ridbanans ridvägar

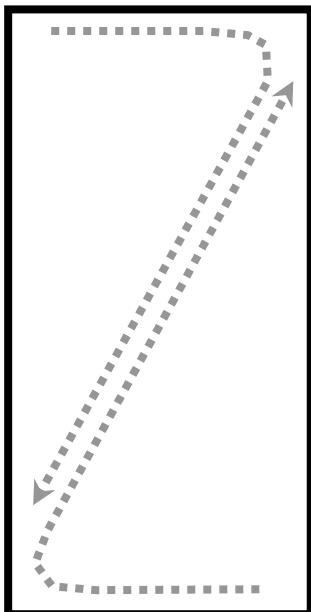

Ulrika Pernler

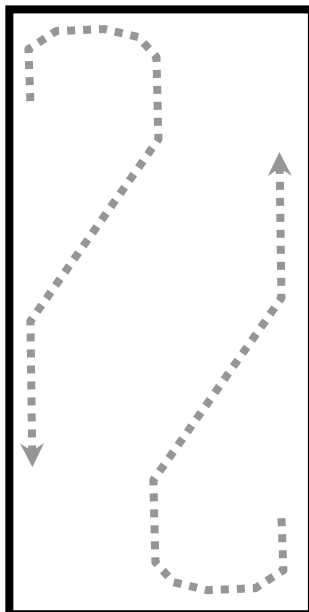
Vänd rätt upp

Vänd mitt på närmas-te kortsida. Rid rakt över hela ridbanan, byt varv när du kommer till mitten av den andra kortsidan.

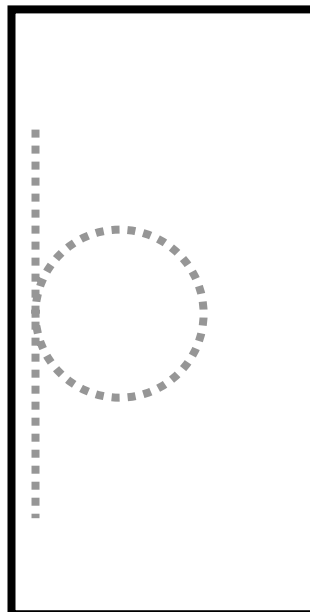
Vänd snett igenom

Passera en kortsida. Efter hörnet vänder du snett över hela ridbanan och byter varv.

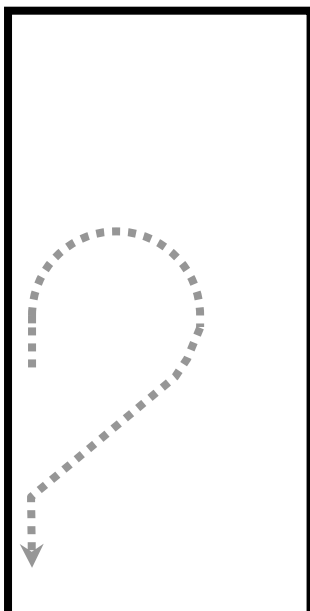
Vänd halvt igenom

Vänd mitt på närmas-te kortsida. Rid rakt fram en bit. Sedan rider du snett ut mot den långsida du nyss var på och byter varv.

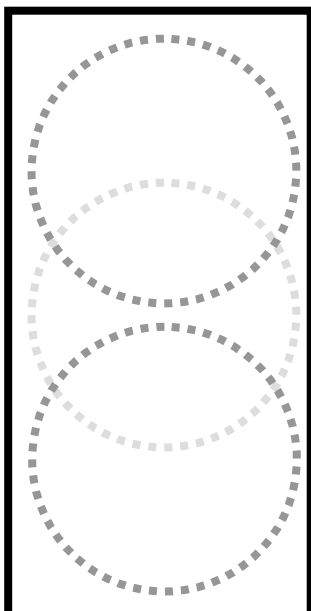
Volta

En stor rund cirkel som går in till mitten av ridbanan. Volten börjar och slutar på samma ställe.

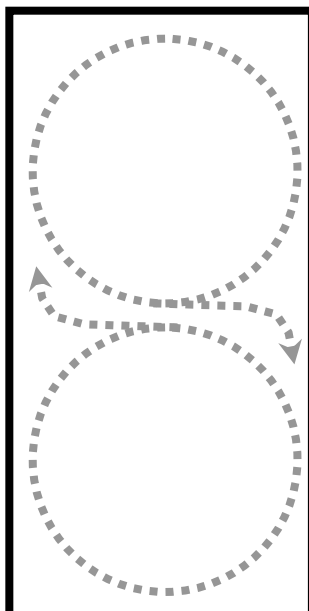
Volt tillbaka

Rid en halv volt. Rid sedan snett ut mot spåret igen och byt varv.

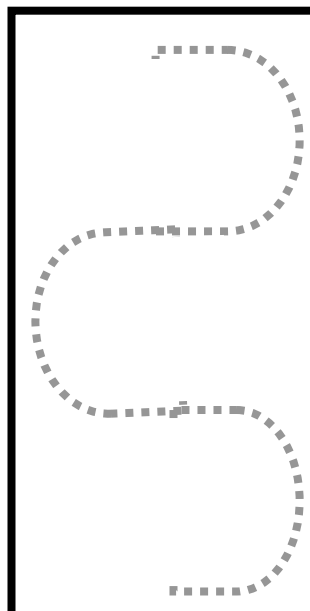
På volterna

Man rider på någon av de stora volterna. Det är vanligast att man använder kortsida volterna men man kan även rida på stora mittvolten.

Byt om volt

Rid över medellinjen. Ställ om hästen och byt till den andra volten.

Serpentinspår

Rider man för att mjuka upp hästen. Varje båge räknas som en serpentinbåge. Bågen börjar och slutar vid medellinjen.

Hästens beteende och hur vi ska bete oss mot hästar

Hästen kan inte lära sig att tänka som en människa men människan kan lära sig att tänka som en häst. Då kan man också förutse och förebygga hästens reaktioner.

Alla hästarna i stallet fungerar som en flock. Det finns en ledare och några hästar som står högt i rang. Det är hästarna själva som bestämmer vilken rang de ska ha. Ibland slåss de om det. Hästarna äter och dricker i rangordning om de får mat i hagen. De väntar snällt på sin tur för annars kan de få en spark eller ett bett.

Det är viktigt att hästarna i stallet står så att de trivs med varandra. Om man ställer två hästar som är ranghöga bredvid varandra blir det nästan alltid kiv. Särskilt när de får mat.

Hästen reagerar och tänker inte på samma sätt som du gör. Den är ju en häst och hästar behöver andra saker än en människa. Hästens olika sinnen är inte heller lika våra. Hästen hör väldigt bra och har ett bättre utvecklat luktsinne. Smaksinnet är bra när det gäller sådant som är viktigt för hästar.

Hästens känsel är mycket fin på vissa delar av kroppen där huden är tunn. Till exempel på nosen och öronen. Tänk på hur en häst kan leta reda på varenda havrekorn som den har spillt ut i halmen. På de stora kroppsytorna på hästens sidor finns det inte lika många känselceller och de sitter inte lika tätt.

Hästens syn är inte som vår. Hästen har sina ögon på var sida om huvudet och det ena ögat ser inte samma sak som det andra. Om hästen riktar blicken framåt måste den höja eller sänka huvudet för att få en klar bild av det som är framför den. Det gör att hästen lätt upptäcker något som rör sig och kanske skrämmer den vid sidan eller snett bakom. Då kan hästen skygga eller hoppa bort från det otäcka.

Hur man går in till en häst:

1. Tala om för hästen att du kommer.
2. Klappa hästen försiktigt på baken så att den flyttar sig.
3. Gå upp i spiltan ända fram till huvudet.
4. Hälsa på hästen och klappa den.
5. Prata med hästen så att den hör vem du är och att du är snäll.

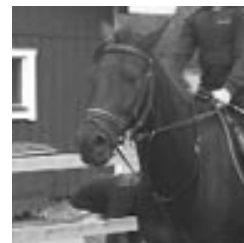
Glad, spetsade
Öron

Arg, öronen
bakåtstrukna

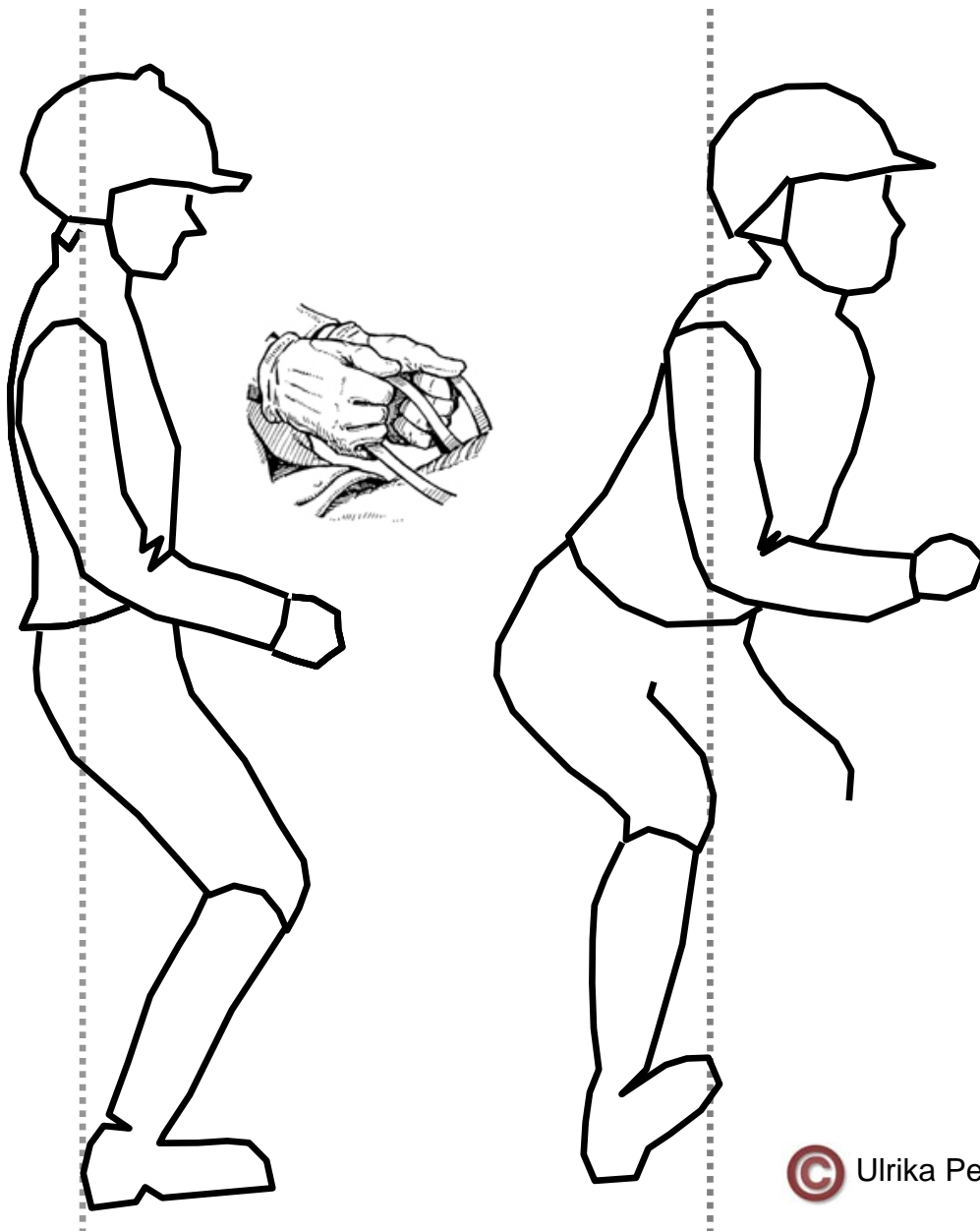

Nyfiken
Vill gärna kika

Rädd, lyssnar bakåt
känns spänd

Ryttarens Sits

Lodrät sits: Den lodräta sitsen är när ryttaren sitter mitt i sadeln och **man kan dra en rak linje mellan axel, höft och häl.**

Ryttaren ska vara helt avslappnad och sitta i egen balans.

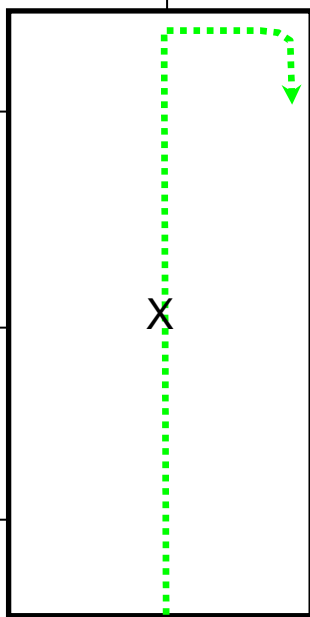
För att lära sig sitta rätt är det bra att göra olika balansövningar till häst.

Du sitter alltid upp från hästens vänstra sida. Har du spö ska det hållas i vänster hand.

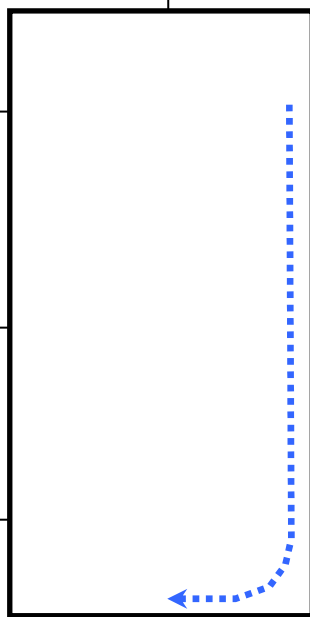
Lätt sits: Den lätta sitsen eller tvåpunktssitsen används i hoppning, markarbete och vid uteritt i kuperad terräng för att avlasta hästens rygg. I lätt sits har ryttaren tyngden i stigbygeln och står upp i sadeln med axlarna lite framskjutna mot hästens huvud.

Man ska kunna dra en rak linje mellan axel, knä och tå.

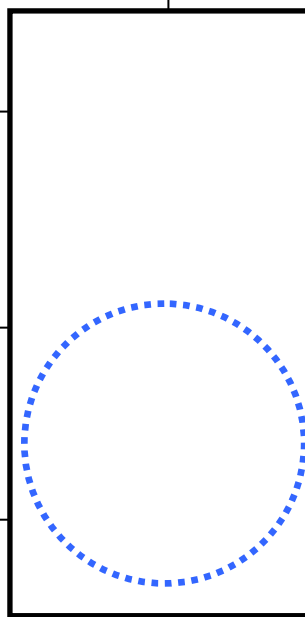
Dressyrprogram för ryttarmärke 1

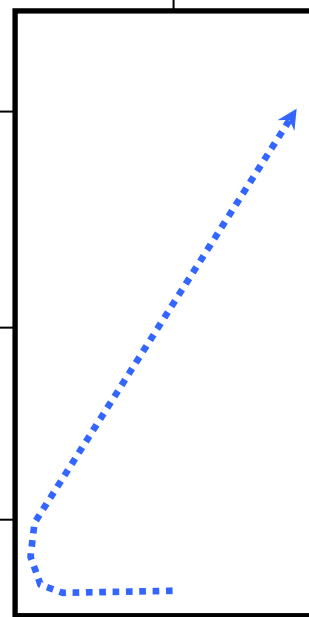
Inridning i skritt vid A.
Halt, hälsning vid X.
Framridning i skritt
höger varv vid C

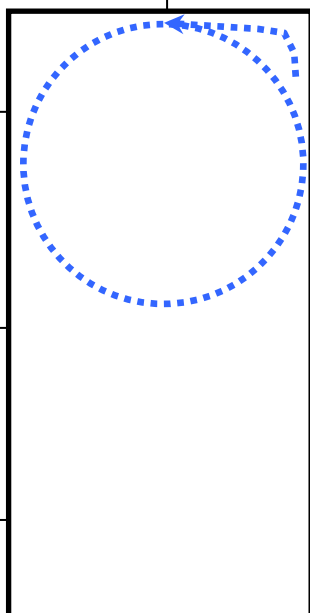
Arbetstrav vid M.
Trav till A.

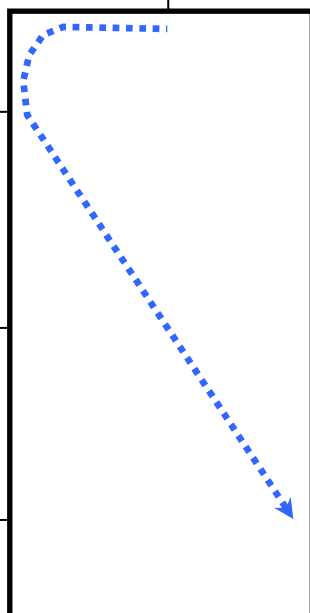
Vid A, volt i trav med
20 meters diameter.

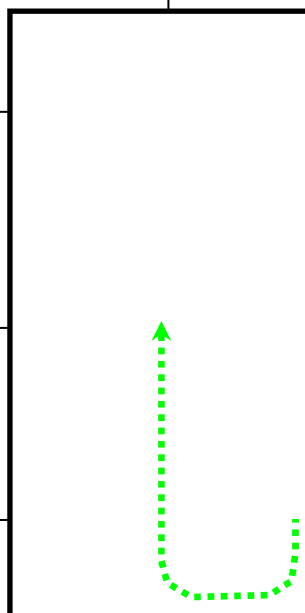
Vänd snett igenom i
arbetstrav.
Lättridning

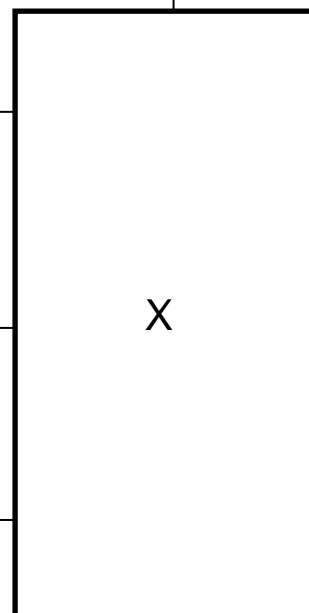
Vid C, volt i trav med
20 meters diameter.

Vänd snett igenom i
arbetstrav.
Lättridning

Vid F, avsaktning till
skritt. Vänd rätt upp vid
A.

Vid X, halt och
hälsning.
Utridning i fri skritt.